

Exam. Code : 108003

Subject Code : 2507

B.A. (Hons.) 3rd Semester

PSYCHOLOGY

(History and Schools of Psychology)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

SECTION—A

All questions are compulsory. Attempt each question in upto **five** lines in length. Each question carries equal marks.

- I. (i) Transference
- (ii) Two Point Threshold
- (iii) Wilhelm Wundt
- (iv) Psychoanalysis
- (v) Instrumental Conditioning
- (vi) Non-sense syllables
- (vii) Error of Habituation

(viii) Laws of Organisation

(ix) Archetype

(x) Unconscious.

2×10=20

SECTION—B

Attempt any **four** questions and answer each in upto **2** pages in length. Each question carries equal marks.

- II. Explain the method of limits.
 - III. Describe Pavlov's experiment of conditioning along with terminology.
 - IV. Discuss the contents of Psychoanalysis.
 - V. What do you know about Fechner and Weber's contribution to Psychophysics ?
 - VI. Critically evaluate the contents of behaviorism.
 - VII. Examine the origin of Modern Psychology as a science.
- 12×4=48

SECTION—C

Attempt any **two** questions and answer each in upto **5** pages in length. Each question carries equal marks.

- VIII. Explain Neo-Psychoanalysis School of Psychology with reference to Adler and Jung.

- IX. Describe the method of average error with suitable example.
- X. Describe the contents of Structuralism and Functionalism Schools of Psychology.
- XI. What is the contribution of Ebbinghaus, Muller and Helmholtz in the development of Psychology ? $16 \times 2 = 32$

(Punjabi Version)

ਭਾਗ—ੳ

ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

- I. (i) ਸਪੁਰਦਗੀ (transference)
- (ii) ਦੋ-ਬਿੰਦੂ ਅਵਸੀਮਾ
- (iii) ਵਿਲਹੇਮ ਵੁੰਡਤ
- (iv) ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ
- (v) ਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ ਅਨੁਬੰਧਨ
- (vi) ਅਰਥਹੀਨ ਸ਼ਬਦ
- (vii) ਆਦਤਨ ਤਰੁੱਟੀ

(viii) ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ

(ix) ਮੂਲ-ਰੂਪ (archetype)

(x) ਅਚੇਤਨ ਮਨ।

2×10=20

ਭਾਗ—ਅ

ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 2 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

- II. ਮਨੋਭੌਤਿਕੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਧੀ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- III. ਪੈਵਲੋਵ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧਨ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੀ ਪਦਾਂ (terms) ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- IV. ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- V. ਫੈਚਨਰ ਅਤੇ ਵੈਬਰ ਦੇ ਮਨੋਭੌਤਿਕੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?
- VI. ਵਿਵਹਾਰਵਾਦ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- VII. ਵਰਤਮਾਨ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਉੱਤਪਤੀ ਬਾਰੇ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

12×4=48

ਭਾਗ—ਬ

ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

- VIII. ਐਡਲਰ ਅਤੇ ਯੁੰਗ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਨਿਉ-ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਸਕੂਲ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

- IX. ਔਸਤ ਤਰੁੱਟੀ ਵਿਧੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਮਦ ਨਾਲ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- X. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਬਣਤਰਵਾਦ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਤਮਕ ਮਾਡਲਾਂ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- XI. ਇਬਿੰਗਾਸ, ਮੂਲਰ ਅਤੇ ਹੈਲਮਹੋਲਟਜ਼ ਦਾ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 16×2=32

(Hindi Version)

भाग—क

सभी प्रश्न अनिवार्य हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 5 पंक्तियों में दो। प्रत्येक प्रश्न के अंक समान हैं।

- I. (i) सपुर्दगी (transference)
- (ii) दो-बिंदु अवसीमा
- (iii) विलहेम वुंडत
- (iv) मनोविश्लेषण
- (v) क्रियाशील अनुबंधन
- (vi) अर्थहीन शब्द
- (vii) आदतन त्रुटि
- (viii) संगठन के नियम

(ix) मूल-रूप (Archetype)

(x) अचेतन मन (Unconscious)। $2 \times 10 = 20$

भाग—ख

कोई चार प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 2 पन्नों में दो।
प्रत्येक प्रश्न के अंक समान हैं।

II. मनोभौतिकी की सीमा विधि का वर्णन करो।

III. पैवलव के अनुबंधन प्रयोग की पदों सहित व्याख्या करो।

IV. मनोविश्लेषण के तत्वों की चर्चा करो।

V. फ्रैडरिच और वैबर के मनोभौतिकी में योगदान के बारे में
आप क्या जानते हो ?

VI. व्यवहारवाद के तत्वों का आलोचनात्मक विश्लेषण करो।

VII. वर्तमान मनोविज्ञान की वैज्ञानिक उत्पत्ति के बारे में जानकारी
दो। $12 \times 4 = 48$

भाग—ग

कोई दो प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 5 पन्नों में दो।
प्रत्येक प्रश्न के अंक समान हैं।

VIII. अइडलर और युंग के दृष्टिकोण से निओ-मनोविश्लेषण स्कूल
का वर्णन करो।

IX. औसत त्रुटि विधि को उदाहरण की सहायता से विस्तार में
लिखो।

X. मनोविज्ञान के संरचनावाद और कार्यात्मकवाद में डलों के तत्वों का वर्णन करो।

XI. ईबिंगहास, मुलर और हैल्महोल्टज़ का मनोविज्ञान के विकास में क्या योगदान है ? 16×2=32